

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 2Nt/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623011776
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623011776.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudcom Mgr. Jurajom Lukáčom na verejnom zasadnutí dňa 20. 11. 2023 v Liptovskom Mikuláši takto

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Tr. poriadku a § 74 ods. 1 Tr. zákona súd **m e n í** na ústavné ambulantné ochranné psychiatrické liečenie, ktoré bolo A. B., nar. X. X. XXXX v C. D., trvale bytom E. A. XXX, uložené uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3Nt/14/2015 zo dňa 26. 4. 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1Nt/13/2017 zo dňa 27. 10. 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2Nt/11/2019 zo dňa 22. 5. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/84/2019 zo dňa 13. 8. 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 4Nt/33/2020 zo dňa 13. 7. 2020, v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3Nt/33/2021 zo dňa 19. 1. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tos/20/2022 zo dňa 13. 4. 2022 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 16Nt/13/2023 zo dňa 27. 4. 2023.

Podľa § 446 ods. 1 Tr. poriadku a § 74 ods. 1 Tr. zákona súd **m e n í** na ústavné ambulantné ochranné protialkoholické liečenie, ktoré bolo A. B., nar. X. X. XXXX v C. D., trvale bytom E. A. XXX, uložené uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3Nt/14/2015 zo dňa 26. 4. 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1Nt/13/2017 zo dňa 27. 10. 2017.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3Nt/14/2015 zo dňa 26. 4. 2017, právoplatným toho istého dňa, súd podľa § 74 ods. 1 Tr. zákona zmenil A. B. ambulantné ochranné psychiatrické liečenie na ústavné a súčasne podľa § 73 ods. 2 písm. b/, d/ Trestného zákona mu bolo uložené ochranné ústavné protialkoholické liečenie. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1Nt/13/2017 zo dňa 27. 10. 2017 bolo A. B. zmenené ústavné ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie na ambulantné. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2Nt/11/2019 zo dňa 22. 5. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/84/2019 zo dňa 13. 8. 2019 bolo A. B. zmenené ambulantné ochranné psychiatrické liečenie na ústavné. Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 4Nt/33/2020 zo dňa 13. 7. 2020 bolo A. B. zmenené ústavné ochranné psychiatrické liečenie na ambulantné. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3Nt/33/2021 zo dňa 19. 1. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tos/20/2022 zo dňa 13. 4. 2022 bolo A. B. zmenené ambulantné ochranné psychiatrické liečenie na ústavné. Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 16Nt/13/2023 zo dňa 27. 4. 2023 bolo A. B. zmenené ústavné ochranné psychiatrické liečenie na ambulantné. A. B. nastúpil na výkon ambulantného psychiatrického liečenia dňa 19. 10. 2023 v psychiatrickej ambulancii D. F. D..

Psychiatrička D. F. D. podala na súd návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia u A. B., z ambulantnej formy na formu ústavnú. Návrh odôvodnila tým, že menovaný bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši od 8. 9. 2023 do 5.

10. 2023 dg. F20.0, F19.2. Na psychiatrickú ambulanciu sa dostavil dňa 19. 10. 2023, jeho stav bol subkompenzovaný, dysforické výkyvy nálady, bol tenzný, bez floridnej psychotickej symptomatiky, bez suicidálnych myšlienok, sťažoval si na nervozitu s tým, že najradšej by večer neužíval Leponex, lebo ho tlmí. Psychický stav menovaného konzultovala s lekármi psychiatrického oddelenia LNŠP v Liptovskom Mikuláši. Jeho duševný stav vyžaduje dlhodobú ústavnú ochrannú psychiatrickú a protialkoholickú liečbu. Dňa 19. 10. 2023 bol u D. D. po prvýkrát a zahájil ambulantnú ochrannú psychiatrickú a protialkoholickú liečbu. Psychický stav menovaného má kolísavý priebeh. Máva aj stavy nepokoja s heteroagresiou.

Súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti A. B.. Podľa vyjadrenia psychiatricky D. D. menovaný nie je schopný zúčastniť sa verejného zasadnutia, byť vypočutý ani pochopiť zmysel konania o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia. Z uvedených dôvodov súd upustil od výsluchu A. B.. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav súd mal pochybnosti o spôsobilosti menovaného náležite sa obhajovať v prebiehajúcom konaní, z uvedených dôvodov práva menovaného uplatňoval v konaní jeho obhajca.

Navrhovateľka na verejnom zasadnutí zotrvala na podanom návrhu. Poukázala na skutočnosť, že v júli 2023 došlo zo strany p. B. k spáchaniu skutku, pravdepodobne pod vplyvom alkoholu. Išiel do cely policajného zaistenia a potom do väzby. Zrejme bol vypracovaný psychiatrický posudok, ktorý odporučil uloženie ústavnej formy ochranného liečenia. Menovaný nechápe, že s prihliadnutím na jeho zdravotný stav nesmie piť alkohol, keďže dostáva depotné injekcie. Pacient pri vyšetrení dňa 19. 10. 2023 uvádzal, že by si chcel znížiť dávku, resp. vysadiť lieky neuroleptiká. Do ambulancie sa dostavil aj dňa 16. 11., kedy bol nazlostený. Mal voči navrhovateľke paranoidný postoj až psychotickej hĺbky, pretože bol presvedčený, že poza jeho chrbát podala návrh na zmenu liečenia a on sa nebude môcť zamestnať. Ambulantná ochranná psychiatrická a protialkoholická liečba neplní svoj účel. A. B. má znížený logický úsudok, nechápe situáciu, nedokáže predvídať následky svojho konania. Tiež poukázala na skutočnosť, že pacient takmer každý rok pod vplyvom duševnej choroby pácha trestnú činnosť, preto by bolo vhodné jeho dlhodobé umiestnenie do detašovaného pracoviska v Hronovciach. Keďže A. B. pod vplyvom duševnej choroby pácha trestnú činnosť, ambulantná liečba z dlhodobého hľadiska neplní účel. Od ústavnej formy ochranného liečenia možno očakávať, že nad pacientom bude vykonaný dohľad, bude menší predpoklad páchania trestnej činnosti. Okrem injekčnej liečby bude užívať aj tabletky a to pod dohľadom, na základe čoho môže dôjsť k úprave nastaveného liečebného režimu. Pri kontrole dňa 19. 10. 2023 p. B. bol nazlostený, pričom tvrdil, že deň predtým pil víno. Pri kontrole 16. 11. 2023 na jej otázku, či užíva nejaké drogy, uviedol, že nie, ale že sa chystá vrátiť k ich užívaniu, čo znamená zhoršenie jeho psychického stavu a riziko páchania trestnej činnosti. 5 týždňov ležal na psychiatrickom oddelení, kde bol umiestnený z vyšetrovacej väzby, pričom mu bolo vysvetlené, že prišiel na pozorovanie. Je predpoklad, že sa psychický stav p. B. zlepšovať nebude. V jeho prípade sú prítomné paranoidné bludy, sú tam postpsychotické zmeny osobnosti, organické zmeny osobnosti. Pre vyliečenie to nie je priaznivá prognóza, ale je nádej, že v prípade dodržiavania liečby sa mu zdravotný stav zlepší.

Podľa správy o povesti v mieste trvalého bydliska A. B. podľa dostupných informácií po prepustení do ambulantnej liečby užíva alkoholické nápoje a vyvoláva konflikty.

Podľa správy D. G. H. I. z LNŠP v Liptovskom D. A. B. bol na ich oddelení hospitalizovaný frekventovane, celkovo 22x, naposledy od 8. 9. 2023 do 5. 10. 2023 na príkaz prokurátora na základe posudku od súdneho znalca. Po nastavení medikácie bol prepustený do ambulantnej liečby. Na posledne predvolanú kontrolu u D. D. sa ani nedostavil. Voči svojmu ochoreniu je nekritický, rovnako k nutnosti dodržiavať abstinenciu, hoci formálne sľubuje abstinenciu a užívanie liekov, ani jedno z toho v ambulantnej liečbe nedodržiava. Prehľbuje sa jeho postprocesuálny defekt osobnosti, čím sa ďalej zhoršuje jeho kritičnosť. Vzhľadom k tomu, že u pacienta dochádza k spoločensky nebezpečnému konaniu (naposledy napadnutie otca), navrhujú zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia z ambulantnej formy na ústavnú.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 21Nt/28/2023 vyplýva, že prokurátor podal dňa 19. 10. 2023 na Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na uloženie ústavného ochranného protitoxikomanického liečenia A. B.. Z obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu vyplýva, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 14. 9. 2023 č. 2Pv 217/23, právoplatným dňa 28. 9. 2023 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. poriadku zastavené trestné stíhanie

obvineného A. B., nar. X. X. XXXX, pre prečin útoku na orgán verejnej moci podľa § 321 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

že ako obvinený vyšetrovaný povereným príslušníkom Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, od. 2 písm. b) Trestného zákona pod ČVS:ORP-359/LH-LM-2023, pričom v tejto veci bol dňa 04. 07. 2023 o 13.45 hod. podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku obmedzený na osobnej slobode a následne o 14.40 hod. podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku zadržaný ako podozrivý povereným príslušníkom Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok a následne umiestnený v cele policajného zaistenia na OO PZ Liptovský Hrádok, A. B. dňa 05. 07. 2023 v čase asi o 16.15 hod. v cele policajného zaistenia č. 1 na prízemní budovy Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok, ktorá sa nachádza na adrese Belanská štvrť č. 20 v Liptovskom Hrádku, začal sa počas pobytu v cele správať agresívne a začal ničiť zariadenie cely policajného zaistenia a to tak, že udieral do stien a mreží cely a nohou začal silno kopať a udierať rukami do múrika, ktorý sa nachádza pri toalete v miestnosti cely policajného zaistenia, pričom došlo k poškodeniu farby, omietky a sieťky na tomto múriku pri toalete na ploche cca 85x15 cm a spôsobeniu škody Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Centru podpory Žilina vo výške najmenej 50,- eur, pričom A. B. striedal nálady, spieval, tancoval po čom bola na miesto privolaná rýchla zdravotná pomoc, ktorej posádka rozhodla o prevezení A. B. na psychiatrické oddelenie v Liptovskej nemocnici s poliklinikou D. J. K. v Liptovskom Mikuláši, lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

V uvedenej trestnej veci bol na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie na vyšetrenie duševného stavu A. B. vypracovaný znalecký posudok dňa 21. 8. 2023 znalcom D. D. E. z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že A. B. v čase znaleckého vyšetrenia trpel duševnou poruchou v pravom slova zmysle – schizoafektívnou poruchou manický typ a polytoxikomániou. U menovaného znalec objektivizoval prítomnosť polytoxikománie, t. j. syndróm závislosti na viacerých návykových látkach. Z psychiatrického hľadiska je možné skonštatovať, že menovaný má sklony k agresívnemu správaniu, ktoré môže mať príčinu aj v jeho psychiatrickej diagnóze (schizoafektívnej poruche) – pri stavoch dekompenzácie. Z hľadiska forenzne psychiatrického menovaný môže predstavovať nebezpečenstvo pre seba aj pre spoločnosť – pri nedodržaní úplnej abstinencie od návykových látok a nedostatočnej psychiatrickej liečbe (pri slabej, resp. žiadnej spolupráci), resp. nedostatočnej kompenzácii psychickej poruchy.

Podľa § 74 ods. 1 Tr. zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantom zariadení.

Podľa § 446 ods. 1 Tr. poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vylúchnutý.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd zmenil ambulantné ochranné psychiatrické a ambulantné ochranné protialkoholické liečenie A. B. na ústavné. Z vykonaného dokazovania mal súd spoľahlivo preukázané, že návrh psychiatricky D. F. D. na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického a protialkoholického liečenia bol podaný dôvodne.

Z výpovede navrhovateľky mal súd jednoznačne preukázané, že A. B. sa formálne dostavil do jej ambulancie po jeho prepustení z psychiatrického oddelenia LN s P v Liptovskom Mikuláši, avšak podmienky ambulantnej liečby nedodržiava. A. B. je voči svojmu ochoreniu nekritický, čomu zodpovedá jeho snaha znížiť, resp. vysadiť lieky predpísané lekárom. Je vysokoppravdepodobné, že A. B. počas sledovaného obdobia (trvania výkonu ambulantného ochranného liečenia) s najväčšou

pravdepodobnosťou neužíva riadne lieky predpísané lekárom v domácom prostredí, pričom podávanie depotných injekcií v ambulancii na znižovanie porúch správania nie je postačujúce. Z výpovede navrhovateľky mal súd tiež preukázané, že A. B. nedodržiava abstinenciu od alkoholu. Vyššie uvedené zistenia sú podporené aj správou z psychiatrického oddelenia LNsP v Liptovskom Mikuláši. Riadne užívanie liekov, ako aj úplná abstinencia od alkoholu sú kľúčové pre stabilizovanie zdravotného stavu menovaného a z neho vyplývajúce zníženie rizika porúch správania. Podozrenie, že menovaný riadne neužíva lieky, v dôsledku čoho dochádza k poruchám v jeho správaní, je podporené aj zistením, že po zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia z ústavnej formy na ambulantnú sa dopustil skutku právne kvalifikovaného ako prečin útoku na orgán verejnej moci podľa § 321 ods. 1 Tr. zákona (spáchaný s použitím násillia) a to v čase, kedy bol zadržaný a súčasne obvinený pre podozrenie z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona. Z obsahu pripojených spisov mal súd preukázané, že A. B. sa po rozhodnutí o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ústavnej formy na ambulantnú sa nedostavil na určený termín kontroly dňa 8. 6. 2023, ktorý mu bol oznámený vopred v ambulancii D. D.. Výpoveď navrhovateľky o požívaní alkoholu (na základe informácie od A. B.) je podporená správou o jeho povesti z miesta trvalého bydliska, z ktorej vyplýva, že v sledovanom období po prepustení do ambulantnej liečby alkohol požíva. Nemožno prehliadnuť, že aj na základe znaleckého vyšetrenia v inej trestnej veci bola u menovaného potvrdená závislosť na viacerých návykových látkach tzv. polytoxikománia. Na základe vyššie uvedených skutkových zistení mal súd jednoznačne preukázané, že ambulantná forma psychiatrického a protialkoholického liečenia nie je postačujúca, keďže A. B. neplní riadne podmienky uvedenej formy liečenia, čo má za následok nedodržiavanie liečebného režimu v ambulantnej forme. Samotné podávanie depotných injekcií v ambulancii nie je dostatočné, keďže neeliminuje poruchy správania u A. B. zapríčinené nedodržiavaním liečebného režimu a užívaním návykových látok. Je zrejmé, že ambulantná forma liečenia u menovaného nie je dostatočne účinná, preto súd vzhľadom na možnosti liečenia zmenil ochranné ambulantné psychiatrické a protialkoholické liečenie na ústavné. Ústavná forma liečenia vytvorí základ pre dlhodobé sledovanie pacienta, jeho prispôsobenie liečebnému režimu z dlhodobého hľadiska, pričom úspešné nastavenie liečebného režimu môže vyústiť do stabilizovania zdravotného stavu A. B. a z toho vyplývajúceho zníženia rizika porúch správania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia.